

Likabehandlingsplan.

Plan mot kränkande behandling och diskriminering.

För Sågens förskola

1. Bakgrund

Alla barn, föräldrar och medarbetare ska känna sig trygga. De ska bemötas och behandlas med respekt för sin individualitet. Förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och skola ska vara verksamheter som är fria från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Kränkande behandling (diskriminering, trakasserier etc) är en fråga som hänger samman med människosyn och grundläggande demokratiska värderingar. All vår verksamhet ska utformas och genomföras i överensstämmelse med dessa värderingar.

Enligt skollagen och läroplanerna ska alla som arbetar i förskola, skolbarnsomsorg och skola

- medverka till att utveckla barnens och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen,
- verka för demokratiska arbetsformer där barn, elever, medarbetare och vårdnadshavare har inflytande och är delaktiga,
- förankra grundläggande demokratiska värden i syfte att utveckla demokratiska samhällsmedborgare,
- aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen, och
- i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt

I skollagen och diskrimineringslagen regleras verksamhetens ansvar för att främja barns och elevers lika rättigheter. **I lagen förbjuds diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Barn och elever får även ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling som till exempel mobbing.**

Lagen ställer tydliga krav på att verksamheterna ställer ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Verksamheterna är även skyldiga att utreda och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling som ägt rum i eller i samband med verksamheten.

1.2 Likabehandlingsplanen ska tydliggöra:

Främjande åtgärder

- Förstärka de positiva förutsättningarna för likabehandling genom arbetet med värdegrundfrågor i personal- och barngrupp
- Ska ingå som en naturlig del i verksamheten och omfatta alla diskrimineringspunkter

Förebyggande åtgärder

- Förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling
- De förebyggande åtgärderna ska endast omfatta de diskrimineringsgrunder som identifierats som riskfaktorer

Åtgärdande arbete

- Bra rutiner och handlingsplaner för att upptäcka, utreda och åtgärda alla former av diskriminering och kränkande behandling. Detta åtgärdande arbete ska påbörjas genast vid signal om kränkningar eller diskriminering.

Diskrimineringsgrunderna (enligt 1 kap 4§ diskrimineringslagen)

1. Kön
2. Könsoverskridande identitet eller uttryck
3. Etnisk tillhörighet
4. Religion eller annan trosuppfattning
5. Sexuell läggning
6. Funktionshinder
7. Ålder

1.3 Definitioner:

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder.

Direkt diskriminering – ett barn eller en elev missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Indirekt diskriminering – ett barn eller en elev missgynnas genom att huvudman för skolan, rektor eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan medarbetare tillämpar en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i

praktiken missgynnar ett barn eller elev med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller visst funktionshinder.

Trakasserier – ett uppträdande som kränker ett barns eller elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxen gentemot barn, eller vuxen mot vuxen, eller barn mot barn.

Mobbning – en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga annan skada eller obehag.

Rasism – En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja och kontrollera.

Främlingsfientlighet – Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi – En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck före en starkt negativ syn på homo- och bisexualitet och homo- och bisexuella personer.

Sexism - Negativ betraktelse- eller handlingsätt mot en individ vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födseln.

Övriga definitioner och mer information om lagen och dess tillämpning kan läsas i Skolverkets allmänna råd: *”Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling”* (2012)

2. Vision med vårt likabehandlingsarbete:

Alla ska känna sig respekterade och att de har lika värde.

3. Utvärdering av vårt likabehandlingsarbete 2016

Under läsåret 2013/14 ändrade vi struktur för vårt likabehandlingsarbete. Sedan dess ingår likabehandling och arbetet mot diskrimineringar som en naturlig del av vårt vardagsarbete. Arbetslagen har själva följt upp och utvärderat sitt likabehandlingsarbete och våra pedagogiska handledare har under två tillfällen, ett under varje termin, varit med arbetslagen för att följa upp och utvärdera detta arbete.

3.1 utvärdering av vårt förebyggande likabehandlingsarbete 2016:

Varje arbetslag har haft en egen förebyggandeplan utifrån de risker som identifierats i varje arbetslags barngrupper. Varje arbetslag hade gjort egna kartläggningar av dessa risker (se under kapitel 4) och utifrån dessa gjorde varje arbetslag en konkret plan på hur dessa risker skulle hanteras. I arbetslagen upplever man att man arbetat utifrån dessa förebyggandeplaner och att dessa planer har hjälpt till att lösa problem som funnits. För varje gång som man gör en ny förebyggandeplan så blir de mer och mer konkreta.

Nya risker som uppstår i barngrupperna ska utredas med hjälp av en åtgärdsblankett. När denna blankett lanserades under 2013/14 användes den mycket i varje arbetslag. Sedan dess har användningen av åtgärdsblanketten minskat succesivt. Huruvida det beror på att den känns överflödigt eller om det handlar om slarv i rutinerna får vi undersöka vidare under 2017. Det upplevs dock som de problem som uppstår tas omhand och åtgärdas, men att dokumentationen kring detta inte är så stor.

3.2 Utvärdering av vårt främjande likabehandlingsarbete 2016:

När det gäller vårt främjande arbete kring alla diskrimineringsgrunderna så hade vi under 2016 prioriterat att arbeta med kön, alltså jämställdhet. Arbetet har varit dubbelt: det har dels handlat om att kartlägga barnen utifrån jämställdhet och dels att kartlägga pedagogernas förhållningssätt utifrån jämställdhet och kön. Jämställdhetsarbetet har skett i varje arbetslag och i våra arbetsgrupper. Arbetsgrupperna är tvärgrupper mellan arbetslagen i vårt område och varje pedagog ingår i en arbetsgrupp.

Insatser 2016:

- Observationer av barngruppen genom att göra sk "ögonblicksbilder" av i vilka konstellationer barnen leker i och vad barnen har för saker i handen.
- Pedagoger har genomfört filmning av måltidssituationer och analyserat dessa med hjälp av Christian Eidevalds bok "Hallå, hur gör man". Analyserna från filmerna har diskuterats i arbetsgrupperna och arbetslagen.
- Alla arbetsgrupper har sett på filmen "Till min pappa" för att sedan diskutera och reflektera över innehållet.
- Förskolechef genomförde en fokusgruppsintervju med pedagogiska lagledargruppen för att kartlägga de föreställningar som finns kring jämställdhet på förskolan.

Resultat 2016:

Här presenteras en sammanfattning av resultaten av ovanstående insatser.

Barnen leker i könsblandade konstellationer. Men samtidigt finns det pojkar som aldrig leker med flickor och flickor som aldrig leker med pojkar.

Det är mindre könsrollskillnader bland de yngre barnen. Det kan man bland annat se på att dessa barn leker med likadana saker oavsett kön. Under fokusgruppsintervjun kom det också fram att en av orsakerna till att det blir mindre skillnad mellan pojkar och flickor på småbarnsavdelningarna är att där måste pedagogerna individanpassa mycket mer och kan inte utgå från klichéer. Alltså inte utgå från sina föreställningar hur pojkar och flickor "är" när man möter barnen.

Reflektionerna och diskussionerna utifrån de filmer man gjort under måltider har varit mycket givande och har skapat en nyfikenhet att veta mer. I filmerna har pedagogerna fått syn på sitt eget förhållningssätt och bland annat undersökt hur samtalen förs. Varje pedagog som genomfört en filmning har sedan haft egna personliga mål om hur man vill ändra sitt samplismönster med barnen.

Diskussionerna har varit levande i våra arbetsgrupper bland annat utifrån filmen "Till min pappa" som all sett. Det har skapats en större pedagogiskmedvetenhet kring jämställdhet och genus på förskolan nu. Viljan och nyfikenheten att ta reda på mer har ökat.

Utifrån fokusgruppsintervjun har vi kunnat enas om en målsättning som gäller för vårt jämställdhetsarbete. Denna intervju ökade också medvetenheten i denna fråga bland lagledarna.

Övrigt främjande arbete:

När det gäller det övriga främjande likabehandlingsarbetet så har samtliga arbetslag arbetat med mångfaldstavlor. Ett exempel på att dessa har effekt finns från avdelning Kvisten på Sågen där de yngsta barnen arbetat och kommunicerat mycket kring sin mångfaldstavla.

Under 2016 har så kallade mångfaldsfigurer köpts in till varje arbetslag. Dessa figurer, som representerar olika människor utifrån etnicitet, funktionshinder och ålder tillhör nu basutbudet av leksaker och används väldigt mycket i barnens lek.

I den främjandeplanen för 2016 var planerade åtgärder under många av diskrimineringsgrunderna att se över och använda barnlitteratur bättre. Detta arbete har inte kommit så långt. Några böcker har köpts in och lånats utifrån det främjande likabehandlingsarbetet men detta arbete kan bli mycket bättre under 2017. Vi måste öka pedagogernas medvetenhet kring barnlitteratur och utveckla arbetsätten kring barnlitteratur på olika sätt.

2014 hade vi modersmålsstöd som prioriterat främjande likabehandlingsarbete, och då gjorde vi handlingsplaner för alla barn som hade minst en vårdnadshavare med annat modersmål än svenska. Nu kan vi dessvärre konstatera att detta arbete har fallit tillbaks lite grand. Vårt mål är fortfarande att alla barn med minst en vårdnadshavare som har annat modersmål än svenska ska erbjudas en modermålsplan som man sedan ska följa upp vid samtal. Detta har inte genomförts fullt ut. Under 2017 får vi ta upp frågan igen för att åtgärda detta och ta reda på anledningen till att dessa planer inte skrivs fullt ut.

4. Framtagning av den nya planen

Under höstterminen 2016 gjorde varje arbetslag kartläggning av riskerna i sina barngrupper. Då användes olika metoder för att observera och dokumentera faror på avdelningen:

- åtgärdsblankett (bilaga 1)
- genomgång av regler och rutiner
- trygghetsvandring
- barnintervjuer
- observation och dokumentation av barngruppen

I slutet av höstterminen 2016 utvärderades den gamla planen och en ny främjande likabehandlingsplan gjordes med utgångspunkt kring hur förskolan kan vidga varje barns vyer. Till detta arbete användes:

- diskussioner och samtal i varje arbetslag om normer och maktstrukturer på den egna avdelningen

Vi kom då överens om att vi fortsätter vårt främjande likabehandlingsarbete med endast små justeringar. Vi kom också överens om att fortsätta att prioritera jämställdhet (alltså diskrimineringsgrunden kön) även 2017.

5. Samarbete med hemmen

För att göra vårdnadshavarna delaktiga i arbetet med likabehandling och mot kränkandebehandling ska alla avdelningar informera om denna plan till alla vårdnadshavare och ta emot synpunkter från dem. Det är viktigt att ha ett gott samarbete med hemmen och i det ingår att vårdnadshavare ska informera förskolan om det framkommit hemma att deras barn upplevt sig kränkta eller trakasserade på förskolan. Likaså ingår det att förskolan ska informera vårdnadshavarna om deras barn blivit kränkta eller diskriminerade på förskolan.

5.1 Uppföljning från 2016

I enkäten till vårdnadshavare som skickades ut under vårterminen 2016 kommer det fram att vårdnadshavarna inte har tillräcklig kunskap och insyn i vårt likabehandlingsarbete, trots de insatser vi genomfört. När planen för 2017 är färdig ska vi därför informera om den till alla vårdnadshavare. Under 2017 ska vi också ha likabehandling som tema för ett samrådsmöte med vårdnadshavare.

6. Hur planen fungerar.

Förskolorna i Område Öster är organiserade utifrån stora arbetslag som sedan arbetar med barnen i små grupper. Totalt finns fem arbetslag på våra tre förskolor som sedan arbetar med barnen i 12 grupper.

Alla förskolor i område Öster (Mantorp) har en **gemensam främjande likabehandlingsplan**, som varje arbetslag sedan arbetar med i alla sina barngrupper och som vi dessutom arbetar med i våra gemensamma arbetsgrupper (som är tvärgrupper med personal från alla tre förskolorna).

Varje arbetslag har en plan för det förebyggande arbetet med likabehandling. Detta **förebyggande arbete** har sin grund i den kartläggning som varje arbetslag har gjort i sina barngrupper. För att detta förebyggande arbete ska vara ett levande verktyg i det vardagliga arbetet ska alla "nya" incidenter kontinuerligt föras upp på en **åtgärdsblankett** (se bilaga1), och en utredning av dessa händelser ska ske och följas upp med hjälp av denna blankett. Rutiner för hur akuta situationer ska hanteras och lösas när barn utsatts för trakasserier eller kränkande behandling ser likadana ut i hela vårt område (*Se under kapitel 9!*).

7. Sågens främjande arbete

Den främjande planen är gemensam för Häradsvallens-, Riddarängens och Sågens förskolor.

7:1 Område: Kön (genus) – prioriterat.

Målsättning:

- **"Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller". Lpfö 98/16**

Målkriterier:

Varje arbetslag har själva utarbetat målkriterier till de här målet. Dessa kriterier utgår från att "utveckling sker mot målet när..." och de finns nedtecknade i varje arbetslags verksamhetsplan.

Insatser:

Alla avdelningar ska,

Att arbeta normkritiskt innebär:

- **Ta reda på vad, var och hur leker pojkar på avdelningen? Vad, var och hur leker flickor på avdelningen? Olika lekar? Inne-ute? Hur kan vi hjälpa och inspirera barnen att i leken bredda könsrollerna? Hur mycket leker pojkar och flickor tillsammans, hur mycket delat pga av kön?**
 - Fortsätta att observera och kartlägga leken.
 - **ta reda på hur talutrymmet fördelas mellan barnen och mellan vuxen/barn vid måltiden ur ett genusperspektiv?**
 - Fortsätta att filma och analysera måltid eller annan situation och bearbeta dett enligt Eidevalds bok "Hallå, hur gör man?".
 - **Öka sin genusmedvetenhet**
 - Att på ett APT under 2017 ha jämställdhet som tema, där alla pedagoger i smågrupper ska få arbeta med ämnet.
- Synliggöra och ifrågasätta normer
- Synliggöra privilegier
- Granska sin egen person

Uppföljning och utvärdering:

Resultat/analys av uppgifterna (leken/talutrymme) ovan, redovisas i december och maj på varje arbetslags avdelningsmöte - Pija deltar då.

Varje arbetslag följer själva kontinuerligt upp sitt arbete med det prioriterade målet om jämställdhet utifrån sina egna målkriterier (som finns i verksamhetsplanen).

7:2 Område: Könsidentitet eller könsuttryck och

Område: Sexuell läggning

Målsättning:

- "Förskolan ska motverka traditionella könsmonster och könsroller. Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och

intressen utan begränsningar utifrån stereotypa föreställningar om sexuell läggning". Lpfö

- Alla föräldrar ska bli positivt och professionellt bemötta på förskolan oavsett sexuell läggning.
- Synliggöra och bejaka olika familjekonstellationer

Insatser:

Alla avdelningar ska,

- *Göra en inventering av den barnlitteratur som finns på avdelningen med fokus på att olika familjekonstellationer finns representerade.*
- Läsa och använda dessa böcker (med t ex regnbågsfamiljer) med barnen, boktipslista i G-katalogen
- ha "mångfaldstavlur", tavlor med collage av bilder, att diskutera, som är kopplade till alla diskrimineringsgrunderna. Diskuteras med barnen

Uppföljning och utvärdering:

Kontinuerligt på arbetslagens avdelningsmöten och mer specifikt under utvärderingen av likabehandlingsarbetet med Pija i december och maj.

7:3. Område: Etnisk tillhörighet

Målsättning:

- **Att alla barn ska vara inkluderade i gruppen och känna sig som en tillgång utifrån sin person. Barnen ska känna sig stolta över sig själva och genom detta kunna förmedla sitt kulturarv.**
- **"Medvetenhet om det egna kulturarvet och delaktighet i andras kultur ska bidra till att barnen utvecklar sin förmåga att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar. Förskolan kan bidra till att barn som tillhör de nationella minoriteterna och barn med utländsk bakgrund får stöd i att utveckla en flerkulturell tillhörighet." Lpfö**
- **"Barn med utländsk bakgrund som utvecklar sitt modersmål får bättre möjligheter att lära sig svenska och även utveckla kunskaper inom andra områden. Av skollagen framgår att förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål." Lpfö.**

- **”Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattning och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra ska stödjas”. Lpfö**

Insatser:

Alla arbetslagen ska:

- ha ”mångfaldstavlor”, tavlor med collage av bilder, att diskutera, som är kopplade till alla diskrimineringsgrunderna. Diskuterar med barnen kring bilderna.
- informera vårdnadshavare med annat modersmål än svenska om att det finns möjlighet att få tolkhjälp vid samtal och möten i verksamheten.
- för alla barn som har minst en vårdnadshavare som har annat modersmål än svenska ska en modersmålsplan upprättas tillsammans med vårdnadshavarna. Planen ska innehålla hur barnet ska kunna utveckla och behålla intresset för sitt modersmål på förskolan. Kopia lämnas till förskolechefen.
- finna material som ska användas till arbetet med olika modersmål (Skolverkets hemsida samt UR;s hemsida).

Uppföljning och utvärdering:

Kontinuerligt vid avdelningsmöten, Pija deltar vid två tillfällen (december och maj)

7:4 Område: Religion eller annan trosuppfattning

Målsättning:

- **Att alla föräldrar och barn ska känna sig respekterade utifrån sin tro och levnadssätt inom ramen för våra styrdokument.**
- **Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna lämna sina barn till förskolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen.” Lpfö**

Insatser:

Alla avdelningar ska,

- ha ”mångfaldstavlor”, tavlor med collage av bilder, att diskutera, som är kopplade till alla diskrimineringsgrunderna. Diskuteras med barnen.

- veta bakgrunden till de svenska traditioner som firas samt tar reda på om de traditioner som hör till de religioner barnen har på avdelningen.
- skapa egna traditioner/högtider i förskolan tillsammans med barnen
- samverka med familjerna

Uppföljning och utvärdering:

Kontinuerligt vid avdelningsmöten, Pija deltar vid två tillfällen (december och maj).

7:5 Område: Funktionsnedsättning

Målsättning:

- **I vår verksamhet ska alla barn ha samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionshinder. Inga barn ska diskrimineras eller utsättas för kränkande behandling på grund av funktionshinder.**
- **”Verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans än andra ska få detta stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar så att de utvecklas så långt som möjligt.**
- **”Personalens förmåga att förstå och samspela med barnet och få föräldrarnas förtroende är viktig, så att vistelsen i förskolan blir ett positivt stöd för barn med svårigheter. Alla barn ska få erfara den tillfredsställelse det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och att få uppleva sig vara en tillgång i gruppen”. Lpfö**

Insatser:

Alla avdelningar ska,

- ha ”mångfaldstavlor”, tavlor med collage av bilder, att diskutera, som är kopplade till alla diskrimineringsgrunderna. Diskuteras med barnen
- ha lekmaterial som speglar verkligheten, t.ex. dockor – litteratur etc.

Uppföljning och utvärdering:

Kontinuerligt vid avdelningsmöten, Pija deltar vid två tillfällen (december och maj).

7:6 Område: Ålder

Målsättning:

- **Att alla barn i förskolan känner lika värde oavsett ålder**
- **Att alla barn i förskolan ges inflytande och delaktighet oavsett ålder**
- **Utveckla barnens förståelse för att alla människor har lika värde oavsett ålder**

Insatser:

Alla avdelningar ska,

- Inventera och granska miljö och material så att alla barn kan vara kompetenta på våra förskolor.
- ha "mångfaldsstavlor", tavlor med collage av bilder, att diskutera, som är kopplade till alla diskrimineringsgrunderna. Diskutera med barnen

Uppföljning och utvärdering:

Kontinuerligt vid avdelningsmöten, Pija deltar vid två tillfällen(december och maj).

8. Sågens förebyggande arbete

Sågens förebyggande likabehandlingsplan (2016-09-20)

Under augusti och september månad 2016 har vi kartlagt förskolans och barnens miljö för att aktivt kunna förebygga och förhindra att framförallt barnen, men även att de vuxna, skadar sig eller känner sig illa behandlade/kränkta.

Denna plan ska hållas levande, utvärderas och omvärderas regelbundet på våra avdelningsmöten. Den förebyggande planen blir en stående punkt på mötesagendan.

Risker:

- **Lekhallen**

Då barnen ofta leker flera i lekhallen och gärna vill ha dörren stängd är det inte alltid lätt att höra eller se vad för lek som pågår där inne.

Åtgärder:

För att undvika att barnen känner sig kränkta eller att bråk uppstår är det viktigt att vi regelbundet har leken under uppsikt. All personal ansvarar för att det alltid finns en vuxen på plats samt ansvarar själv för att rotera position.

- **Blöjbyten - toalettbesök på Klingan**

Vi upplever att situationen kring toalettbesök och blöjbyten emellanåt kan upplevas och kännas kränkande för barnen. Skötbord och toaletter är i samma rum och det händer att barn behöver besöka toaletten samtidigt som ett annat barn får sin blöja bytt. Det händer också ofta att flera barn går in till toaletterna samtidigt, framförallt

innan utgång, och vissa barn kan då känna sig stressade eller känna sig trygga då de kanske inte vill stänga dörren om sig eller om en dörr helt plötsligt öppnas.

Åtgärder:

Stäng alltid dörren vid blöjbyte!

Om ett annat barn behöver gå på toaletten, fråga om det kan vänta, ta den andra toaletten eller be dem stänga dörren om sig.

En vuxen ska finnas till hands vid toaletterna, innan ex utgång, som trygghet och för de som känner och kanske vill ha hjälp.

- **Blöjbyten på Kvisten**

Då det är stor insyn till skötrummet från avdelning och korridor ser vi till att stänga dörren vid blöjbyten.

- **Glömma barn eller inte höra barn som är inne på toaletten (Klingan) när vi andra är ute.**

För att undvika att ett barn blir sittande ensam på toaletten och ingen hör när de ropar ska vi flytta med ringklockan ut. För att få rutin på detta, gör det samtidigt som vi tar med telefonen ut. Vi påminner också barnen om att tala om för en vuxen innan de går in på toaletten.

- **Cyklar**

Vi upplever att det ibland uppstår konflikter kring framförallt den stora röda cykeln. Vissa barn blir ledsna för att de aldrig får ha den, vissa barn tror att man får ha cykeln hela tiden bara för att man haft den först, även om de lämnat den en stund för ex annan lek.

Åtgärder:

För att undvika detta måste vi vuxna vara med och föra dialog mellan barnen och påminna barnen om att man måste turas om med den stora röda cykeln, alla cyklar. Vissa dagar får även gärna vara cykelfria för att utmana barnen till annan, varierad lek. I arbetslaget kan en kartläggning av detta maktfenomen göras. Utifrån barnens åsikter och tankar om det här kan ett positivt arbete växa fram.

- **Poolen**

Leken i vår "pool" övergår många gånger till brottningslek och andra mer livliga lekar. Här kan det lätt förekomma för hård lek eller annan form av kränkning.

Åtgärd:

Vi vuxna måste vara aktiva för att se och höra barnens lek. Vi måste vara nära barnen och vi måste kontinuerligt förändra vår miljö.

- **Självständiga pedagoger**

Pedagogerna på Sågen måste över lag bli mer självgående och sprida sig på avdelningarna. Detta för att kunna ligga steget före, höra och se vad som kanske ligger bakom en eventuell konflikt men framförallt för att se, höra och vara delaktig tillsammans med barnen. Detta gäller även utomhus och vid övergångssituationer, påklädning och från inne till ute och ute till inne.

- **Kvistens barn**

På Kvisten upplever vi emellanåt att vi behandlar barnen som yngre än de egentligen är. Med det menar vi att vi av gammal vana och på slentrian t.ex. dukar med pipmugg och små bestick eller låter barnen sitta i barnstolar fast de absolut kan sitta på vanlig stol. Detta kan upplevas kränkande för barnen, särskilt för dem som kanske inte uttrycker det tydligt för oss vuxna.

Åtgärder:

Vi måste diskutera och synliggöra det här i vårt arbetslag. Genom att börja med att reflektera gemensamt över dokumentationer gemensamt i vårt arbetslag så kommer vi succesivt utveckla en gemensam syn på barn och kunskap.

Utvärdering:

Denna plan ska hållas levande, utvärderas och omvärderas regelbundet på våra avdelningsmöten 2 gånger/ månad. Den förebyggande planen blir en stående punkt på mötesagendan för dessa möten. När åtgärder är genomförda så behövs det nya.

Vid nya incidenter och risker används åtgärdsblanketten (**bilaga1**).

9. Åtgärder och rutiner vid likabehandlingsarbetet.

9.1 Förskolechefens ansvar

Förskolechefen har det yttersta ansvaret för att en plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas, men det är all personals ansvar att den följs. Förskolechefen är också ansvarig för att arbetet med likabehandlingen i området fungerar. För att vara insatt ska förskolechefen göra "stickprov" på avdelningarna under året för att se vad avdelningarna arbetar med och diskuterar.

Förskolechefen ansvarar för att alla trakasserier och kränkningar rapporteras till resursenheten (huvudmannen) enligt rådande rutiner. Varje pedagog gör själv anmälningar om kränkningar bland barnen i "Lisa" på Mjölnet. Systemet vidarebefordrar sedan anmälan direkt till huvudman och förskolechef

Förskolechefen ska ta emot synpunkter och anmälningar från vårdnadshavare för att se till att dessa ärenden kan lösas på avdelningen. Förskolechefen har också ett särskilt ansvar när barn på någon av förskolorna blivit utsatt för kränkning eller trakasseri av en vuxen pedagog.

9.2 Personalens ansvar

- När ett barn blir kränkt eller trakasserat ska personalen agera genast. I den akuta situationen ska personalen vidta omedelbara åtgärder för att garantera barnens trygghet. Den pedagog som uppfattat barnets kränkning anmäler detta direkt i "Lisa" på mjölnet: <https://mjolby.miljodata.se/Lisa/base.aspx> Genom detta system går anmälan automatiskt till huvudman samt förskolechef. För att förhindra att kränkningen upprepas och för att skapa ett bra klimat används **åtgärdsblanketten** (bilaga 1), där det tydligt ska framgå hur händelsen ska åtgärdas, vem som är ansvarig och när det ska vara genomfört samt uppföljt. Om vidtagna åtgärder inte är tillräckliga fylls en ny åtgärdsblankett i med de nya åtgärderna. Dessa åtgärdsblanketter sparas till utvärderingen av arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.
- När ett barn blir kränkt eller trakasserat informeras vårdnadshavarna om vilka åtgärder förskolan sätter in i det förbyggande likabehandlingsarbetet, för att situationen kring barnet ska lösas.

Om ett barn blir utsatt för kränkning eller trakasseri av en vuxen pedagog på förskolan, måste de andra pedagogerna hantera detta direkt så att det slutar och inte återkommer. Förskolechefen ska genast meddelas och också vidta relevanta åtgärder för att detta aldrig upprepas.

9.3 Vårdnadshavares delaktighet

Vårdnadshavare ska få information om förskolans plan för likabehandling och mot kränkande behandling/diskriminering. Om barnet signalerar till vårdnadshavaren att det känner sig otryggt, trakasserat eller kränkt på förskolan ska vårdnadshavaren veta att de ska informera förskolan om detta, så att förskolan kan åtgärda situationen. När det förekommer trakasserier eller kränkningar på förskolan där vårdnadshavarens barn är inblandat ska de få information om detta. Om vårdnadshavaren inte är nöjd med avdelningens sätt att hantera likabehandlingsärendet, ska de veta att de ska vända sig till förskolechef och i nästa steg till resursenheten i Mjölby kommun.

Kontakter:

Förskolechef: Stefan Nilsson Ekvall; 0142-85645, stefan.nilssonekvall@mjolby.se

Resursenheten i Mjölby kommun: Malin Petersson; 0142-85247,
malin.petersson@mjolby.se

2017-01-04

Häradsvallens-, Riddarängens och
Sågens förskola. 2012-11-28

Åtgärdsblankett

- Arbetssätt /organisation
- Säkerhetsarbete

Trakasserier/Diskriminering/kränkning:

- Ålder
- Kön
- Könsöverskridande identitet/uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion/trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Annan kränkandebehandling

Beskrivning av händelse, incident, problem:

Ansvarig

När ska åtgärder vara genomförda:

Åtgärder

Ansvarig:

När ska vi följa upp:

Uppföljning av åtgärder:

Anmälan till förskolechef Nej Ja